

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक ३०.१२.२०२० ते ०३.०१.२०२१)

अंक १०३/२०२०							दिनांक २४.१२.२०२०		कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२२/१२/२०२० ते २८/१२/२०२० पर्यंत)							हवामानाचे घटक		पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता ३०/१२/२०२० ते ०३/०१/२०२० पर्यंत)				
२२/१२	२३/१२	२४/१२	२५/१२	२६/१२	२७/१२	२८/१२	दिनांक		३०/१२	३१/१२	०१/०१	०२/०१	०३/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	पाऊस (मि. मी)		०	०	०	०	०
३४.०	३५.०	३५.०	३५.५	३५.५	३६.०	३५.०	कमाल तापमान (अ. से)		३४	३५	३५	३५	३४
१३.५	१३.५	१७.०	१७.०	१६.०	१६.५	१६.५	किमान तापमान (अ. से)		२०	२१	२१	२०	२०
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्टा.)	१	३	३	२	४
निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	निरभ	दुपार						
८९	९३	९०	९२	९२	९०	९०	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता(%)		७२	६४	६८	५९	५९
३०	३१	४१	३७	३८	४२	३३	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		३४	२९	३७	२८	२३
०.९	०.६	०.७	०.९	१.०	०.२	०.५	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००७	००९	००८	००९	००९
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	पूर्वांतर/ ईशान्ये कडे	पूर्व कडे	पूर्वांतर/ ईशान्ये कडे	पूर्वांतर/ ईशान्ये कडे	पूर्वांतर/ ईशान्ये कडे
पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ नैऋत्ये कडे	पूर्वांतर/ ईशान्ये कडे	पूर्वांतर/ ईशान्ये कडे	पश्चिमोत्तर/ वायव्ये कडे	दुपार						
मागील वर्षातील (२०१९) पर्जन्य (मि. मी)				१/०१/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			१/०६/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)			
४५९.०				४८४९.०			४८४५.८			०.०			
पुढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती		सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसांमध्ये दिनांक ३० डिसेंबर, २०२० ते ०३ जानेवारी, २०२१ या कालावधी दरम्यान पर्जन्यमान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे त्याचबरोबर कमाल व किमान तापमान स्थिर राहून आर्द्रतेमध्येही घट होण्याची शक्यता असून हवामान कोरडे व अंशतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्याकडून वर्तविण्यात आला आहे.											
इशारा		सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पुढील पाच दिवसासाठी प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्या कडून पर्जन्यासंबंधी कोणताही इशारा देण्यात आलेला नाही.											
सर्वसाधारण कृषि सल्ला		येत्या ५ दिवसात सापेक्ष आर्द्रतेमध्ये घट होऊन कोरडे हवामानाची शक्यता लक्षात घेता नवीन लागवड केलेल्या कलमांचे बुंधे स्वच्छ करून बुंध्यालगतची जागा खणून घ्यावी तसेच पाणी देण्याकरीता गोलाकार आळे तयार करून वाळलेल्या गवताचे आच्छादन द्यावे.											
संक्षिप्त संदेश सल्ला		नवीन लागवड केलेल्या काजू कलमांना पहिल्या २ वर्षात हिवाळ्यात १५ दिवसांच्या अंतराने ३० ली. पाणी प्रति कलम याप्रमाणे द्यावे.											

हवामान अंदाजावर आधारीत कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	पिक निहाय कृषि सल्ला
आंबा	बोंगे फुटण्याची अवस्था	सधयपरीस्थितीत आंब्यामध्ये पालवी जुनी झालेली असून आंबा पिक बोंगे फुटण्याच्या अवस्थेत आहे. तसेच ढासळलेले किमान तापमान व सर्वसाधारण हवामान आंबा पिकास पोषक असून येत्या काही दिवसात आंबा पिकास मोहोर येण्याची शक्यता आहे. तरी आंबा बागायतदारांनी ढगाळ हवामानामुळे तुडतुडे, बोंगे खाणा-या अळया व भुरी रोगाचा प्रादुर्भावपासुन दक्ष राहण्याची आवश्यकता आहे. आवश्यकता असल्यास त्यांच्या नियंत्रणासाठी २० टक्के क्विनॉलफॉस २० मि.ली. किंवा २० टक्के कार्बारिल पा.मि.भु. २० ग्रॅम किंवा ५० टक्के प्राफेनोफॉस १० मिली + कार्बेन्डेझिम १० ग्रॅम किंवा ८० टक्के पाण्यात मिसळणारे गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून संपूर्ण झाडावर फवारणी करावी. जिल्ह्यामध्ये काही ठिकाणी येणा-या मोहोरावर फुलकीडीचा (थ्रीप्स) प्रादुर्भाव आढळून आल्यास अशा ठिकाणी फुलकीडीच्या नियंत्रणासाठी ४५ टक्के स्पीनोसॅड २.५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यातून संपूर्ण झाडावर फवारावे.
काजू	फुलोरा ते फळधारणा	नवीन लागवड केलेल्या काजू कलमांना पहिल्या २ वर्षात हिवाळ्यात १५ दिवसांच्या अंतराने ३० ली. पाणी प्रति कलम याप्रमाणे द्यावे. येत्या ५ दिवसात सापेक्ष आर्द्रतेमध्ये घट होऊन कोरडे हवामानाची शक्यता लक्षात घेता नवीन लागवड केलेल्या कलमांचे बुंधे स्वच्छ करून बुंध्यालगतची जागा खणून घ्यावी तसेच पाणी देण्याकरीता गोलाकार आळे तयार करून वाळलेल्या गवताचे आच्छादन द्यावे. काजुमधील मोहोर परेपक्व होण्याच्या अवस्थेत आहे. आगामी काही दिवसात फळधारणा होण्याची शक्यता लक्षात घेता काजू बागायतदारांनी ढेकण्या व फुलकिडीच्या प्रादुर्भावपासुन दक्षता घेण्याची गरज आहे. तरी काजूतील मोहोराचे व बोंडुचे ढेकण्या व फुलकिडीपासुन संरक्षण करणे गरजेचे आहे. प्रादुर्भाव आढळून आल्यास नियंत्रणासाठी प्रवाही मोनोक्रोटोफॉस ३६% १५ मि.ली. किंवा लम्बडा सायहॅलोथिन ५% ६ मि.ली. किंवा प्रोफेनोफॉस ५० टक्के प्रवाही/१० मि.ली. प्रति १० लि. पाण्यातून फवारणी करावी.
केळी	-	केळीच्या पर्णगुच्छ रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त झाडे मुनव्यासकट समूळ जमिनीतून उपटून नष्ट करावीत. लागवडीसाठी रोगमुक्त मुनवे निवडावेत. मावा किडीचा प्रादुर्भाव आढळल्यास डायमेथोएट १५ मि.ली. प्रति १० ली. पाण्यातून १५ दिवसांच्या अंतराने तीन वेळा फवारावे.
नारळ	फळधारणा	आर्द्रतेमध्ये होणारी घट लक्षात घेता येत्या ५ दिवसात बाष्पीभवनाचा वेग वाढण्याची शक्यता असल्याने नारळ बागेस ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
सुपारी	फळधारणा	आर्द्रतेमध्ये होणारी घट लक्षात घेता येत्या ५ दिवसात बाष्पीभवनाचा वेग वाढण्याची शक्यता असल्याने सुपारी बागेस ८ ते १० दिवसांच्या अंतराने पाणी देण्याची व्यवस्था करावी.
वायंगणी	रोप	रब्बी हंगामातील भाताची पेरणी लवकर पूर्ण करावी. वायंगणी भात पीकाची पेरणी सुधारीत बियाण्यांचा वापर करून करावी.

भात	अवस्था	भाताची पेरणी होऊन रोपे १५ दिवसांची झाली आसल्यास प्रती गुंठा क्षेत्रास १ किलो युरीया किंवा २ किलो अमोनीयम सल्फेट या प्रमाणात खताची मात्रा द्यावी.
भुईमुग	रोप अवस्था	आद्रतेमध्ये होणारी घट लक्षात घेता भुईमुगाची पेरणी केल्यानंतर ३ दिवसांनी हलके पाणी द्यावे व त्यानंतर १० ते १२ दिवसाच्या अंतराने पिकाला पाणी द्यावे.
कुळीथ	शाखीय वाढ	अंगओलीत असल्यास कुळीथाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेंगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखिय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा. पुढील ५ दिवसांमध्ये ढगाळ वातावरणाची व आद्रतेमध्ये घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता कुळीथ पिकावर मावा व पाने पोखरणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिली डायमिथोएट प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पिकावर फवारावे.
चवळी	शाखीय वाढ	अंगओलीत असल्यास चवळी पिकाला पाण्याची गरज नसते. परंतु ओलावा कमी असलेल्या जमिनीमध्ये पिकाला फुलो-यात असताना आणि शेंगा पोसण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. गरजेपेक्षा जास्त पाणी दिल्यास पिक फुलो-यात न येता फक्त शाखिय वाढ होत राहते. यासाठी पाण्याचा अति वापर टाळावा. पुढील ५ दिवसांमध्ये ढगाळ वातावरणाची व आद्रतेमध्ये घट होण्याची शक्यता लक्षात घेता चवळी पिकावर मावा व पाने पोखरणारी अळी या किडीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने नियंत्रणासाठी १५ मिली डायमिथोएट प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून पिकावर फवारावे.
कडवा वाल	शाखीय वाढ	वाल पिकास पिकाच्या वाढीच्या सर्व अवस्थांमध्ये जमिनीमध्ये ओलावा असणे आवश्यक आहे. पिकाला फुलो-यात असताना आणि दाणे भरण्याच्या काळात पाण्याच्या २ पाळ्या द्याव्यात. ज्यादा पाण्यामुळे वालाची शाखिय वाढ होते व उत्पन्न घटते.
दुभती जनावरे	-	रात्रीच्या वेळी किमान तापमानात घट होत असल्याने जनावरांचे थंडीपासून योग्य ते संरक्षण करण्यासाठी रात्रीच्या वेळी जनावरांना गोणपाटाचे पांघरून घालावे.
कुक्कुटपालन	-	थंडीचे प्रमाण वाढत असल्याने कॉबड्यांचे थंडीपासून योग्य ते संरक्षण करावे. रात्रीच्यावेळी कॉबड्यांचे थंडीपासून संरक्षण करण्यासाठी शेडला बाहेरून पडदे लावावेत. तसेच पिल्लांना पुरेशी ऊष्णता देण्यासाठी विद्युत दिव्यांची व्यवस्था करावी.
सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेंगुर्ले व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशी वरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.		
डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर सहयोगी अधिष्ठाता तथा नोडल ऑफिसर कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ०२३६२-२४४२३१		डॉ. यशवंत चं. म्ठाळ तांत्रिक अधिकारी कृषी हवामानशास्त्रीय क्षेत्र एकक ग्रामिण कृषि मौसम सेवा उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ०२३६२-२४४२३१